

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 33D/1/2023
Identifikačné číslo spisu: 9623200349
Dátum vydania rozhodnutia: 30. januára 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Potásch
Funkcia: predseda senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:9623200349.1

UZNESENIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedu senátu prof. JUDr. PhDr. Petra Potáscha, PhD., sudkýň JUDr. Zdenky Reisenauerovej a Mgr. Kristíny Babiakovej a prísediacich sudkýň doc. JUDr. Martiny Jánošíkovej, Ph.D. a doc. JUDr. Diany Treščákovej, PhD., vo veci návrhu predsedníčky P. J. R. P. zo dňa 24. januára 2023 na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu sudkyňi D.. E. G., H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XX, XXX XX P., sudkyňi P. J. R. P., podľa § 22 ods. 2 písm. b) zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v účinnom znení) na neverejnom zasadnutí senátu konanom dňa 30. januára 2023, takto

rozhodol:

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky podľa § 40 ods. 1 zákona č. 432/2021 Z. z. o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (disciplinárny súdny poriadok) - v účinnom znení - v spojení s § 22 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov - v účinnom znení - dočasne pozastavuje výkon funkcie sudcu sudkyňi D.. E. G., H., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom J. XX, XXX XX P., sudkyňi P. J. R. P..

Odôvodnenie

I.

Návrh na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu

1. Predsedníčka P. J. R. P. (ďalej aj ako „navrhovateľka“ alebo „predsedníčka súdu“) sa v súlade s ustanovením § 22 ods. 2 písm. b) zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov - v účinnom znení - podaním sp. zn. 1SprV/61/2023 označeným ako „Návrh na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu“ zo dňa 24. januára 2023 - doručeným Najvyššiemu správneému súdu Slovenskej republiky dňa 25. januára 2023 - (ďalej aj ako „návrh“) domáhala toho, aby Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „najvyšší správny súd“) v súlade s ustanovením § 22 ods. 2 písm. b)

zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov - v účinnom znení, dočasne pozastavil výkon funkcie sudcu sudkyňi P. J. R. P. - D.. E. G., H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XX, XXX XX P..

2. V návrhu predsedníčka súdu uviedla, že sudkyňa P. J. R. P. D.. E. G., H. (ďalej aj ako „sudkyňa“ alebo „D.. G., H.“), bola rozsudkom (pozn.: správne „rozhodnutím“) najvyššieho správneho súdu sp. zn. 33D/22/2022 zo dňa 11. októbra 2022 uznaná za vinnú zo spáchania závažného disciplinárneho previnenia nezlučiteľného s výkonom funkcie sudcu podľa § 116 ods. 3 písm. a) zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov - v účinnom znení (ďalej aj ako „zákon o sudcoch“) a bolo jej preto uložené disciplinárne opatrenie: odvolanie z funkcie sudcu podľa § 117 ods. 5 zákona o sudcoch. Na základe odvolania sudkyne prebieha toho času odvolacie konanie (sp. zn. 41Do/1/2023). Odkazom na uvedené považuje navrhovateľka za splnené formálno-právne podmienky dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu menovanej sudkyňi.

3. Ku svojej aktívnej legitimácii na podanie návrhu na dočasné pozastavenie výkonu funkcie uviedla, že keďže je navrhovateľkou v samotnej disciplinárnej veci (podľa bodu 2 tohto odôvodnenia), je u nej splnená i podmienka aktívnej legitimácie, a to podľa § 22 ods. 2 písm. b) zákona o sudcoch.

4. K materiálnym dôvodom pre dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu sudkyňi D.. G., H. navrhovateľka vo všeobecnosti uviedla, že hmotno-právna úprava (zákona o sudcoch), ako ani procesno-právna úprava (zákona č. 432/2021 Z. z. o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (disciplinárny súdny poriadok) - v účinnom znení - ďalej aj ako „DSP“) neupravujú podmienky, za ktorých môže najvyšší správny súd dočasne pozastaviť výkon funkcie sudcu. Predmetné právne normy považuje preto za „normy s relatívne neurčitou hypotézou“. Tieto totiž ponechávajú na úvahe súdu, aby v každom jednotlivom prípade vymedzil sám hypotézu právnej normy z vopred neobmedzeného okruhu okolností. V tomto kontexte dopĺňa, že jednou zo zrejmych funkcií tohto opatrenia je i zamedzenie výkonu funkcie takému sudcovi alebo za takých okolností, že to vyvoláva dôvodné obavy, že sudca bude pokračovať v páchaní disciplinárnych previnení. Navrhovateľka pritom tvrdí, že podaným návrhom sleduje práve tento efekt, keď má za to, že u sudkyne dochádza k opakovaným excesom, resp. k opakovanému porušovaniu zákazu byť na pracovisku a vykonávať funkciu sudcu pod vplyvom alkoholu. Má za to, že dôvodom pre dočasné pozastavenie výkonu funkcie nemajú byť len morálne zlyhania sudcu, ktoré sú s ďalším výkonom funkcie sudcu nezlučiteľné už „na prvý pohľad“, ale aj také opakované konania, závažnosť následkov ktorých je daná ich sústavným pôsobením navonok i dovnútra justície. V prípade J. D.. G., H. sa podľa názoru navrhovateľky nejednalo o náhodné zlyhanie, ale o dlhodobé ľudské i profesné zlyhávanie v dôsledku nadužívania alkoholu, pričom prirodzene podstatná časť jej alkoholových deliktov na pracovisku má len latentnú povahu.

5. Pre účely podaného návrhu na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu (v časti „K dôvodom dočasného pozastavenia výkonu funkcie“) predsedníčka súdu replikuje skoršie - ňou tvrdené - nadužívanie alkoholu menovanou sudkyňou odkazujúc na zistenia a merania, ktoré uvádzala už v disciplinárnom návrhu proti D.. G., H. (k tomu pozri aj bod 2 tohto rozhodnutia):

- 01.07.2021, cca 20:35 hod. - zistené objemové percento alkoholu v krvi v rozsahu: 3,03‰
- 25.08.2022, cca 11:15 hod. - zistené objemové percento alkoholu v krvi v rozsahu: 2,31‰

6. Dôvodnosť návrhu na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu v rozsahu skutkových okolností uvedených v bode 5 tohto rozhodnutia, preukazuje navrhovateľka návrhom na začatie disciplinárneho konania z 8. septembra 2022 (sp. zn. 33D/22/2022), záznamom o vykonanej kontrole z podozrenia použitia alkoholických nápojov z 01.07.2021 [pozn.: v podaniach navrhovateľky sa používa slovo „používa“ namiesto „požíva“ a najvyšší správny súd toto znenie preberá z listinných podkladov aj do tohto rozhodnutia], úradným záznamom spísaným dňa 02.07.2021 O.. P. Z., záznamom o vykonanej kontrole z

podozrenia použitia alkoholických nápojov z 25.08.2022, úradným záznamom spísaným dňa 25.08.2022 E. W. P., ktoré listiny zároveň (kópie) priložila k návrhu.

7. Predsedníčka súdu ďalej uvádza, že mala za to, že už samotné podanie disciplinárneho návrhu (bod 2 tohto odôvodnenia) bude na sudkyňu D. G., H. pôsobiť preventívne, čo sa však nestalo.

8. Pre účely vlastného návrhu na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu v návrhu zo dňa 24. januára 2023 navrhovateľka ďalej uvádza, že

· dňa 20.01.2023 v čase približne o 14:44 hod. sa sudkyňa D. G., H. odmietla podrobiť dychovej skúške na alkohol, pričom v rozhodnom čase sa mala nachádzať vo svojej kancelárii „celkom zrejme v alkoholovom opojení“.

Uvedené má preukazovať záznam z vykonanej kontroly z podozrenia použitia alkoholických nápojov z 20.01.2023, ktorý navrhovateľka priložila k podanému návrhu.

9. Následne úkonom zo dňa 25. januára 2023 (doručeným najvyššiemu správne súdu dňa 26. januára 2023), navrhovateľka doplnila návrh vo veci samej podaním označeným ako „Podanie v disciplinárnej veci 33D/1/2023“, v ktorom uviedla, že

· dňa 25.01.2023, v čase okolo 10:33 hod. - bola sudkyňa D. G., H. bezprostredne po skončení pojednávania (v pojednávacej miestnosti č. 201), ktoré vykonala v pojednávanej veci sp. zn. 2Sa/35/2018 - vyzvaná k tomu, aby sa podrobila dychovej skúške, čo však odmietla. Doplnila, že „D. E. G., H. svojou mimikou a verbálnym prejavom prejavovala typické známky alkoholového opojenia, pričom v čase kontroly sa pojednávacou miestnosťou šírila nezameniteľný alkoholový zápach.“

Uvedené má preukazovať záznam z vykonanej kontroly z podozrenia použitia alkoholických nápojov z 25.01.2023, ktorý predsedníčka súdu priložila k podanému návrhu spolu s prílohou k tomuto záznamu zo dňa 25.01.2023 (podpísaný: O. E. A. Q., E.). Z uvedenej prílohy vyplýva, že D. G., H. opustila budovu Krajského súdu v Košiciach dňa 25.01.2023 o 10:55 hod. v sprievode bezpečnostného technika uvedeného súdu.

10. Nad rozsah príloh uvedených v bodoch vyššie, navrhovateľka k svojmu podaniu vo veci samej priložila aj odvolanie sudkyne D. G., H. (zo dňa 20. decembra 2022) proti rozhodnutiu najvyššieho správneho súdu - sp. zn. 33D/22/2022 (zo dňa 11. októbra 2022), samotné rozhodnutie, ako aj vyjadrenie navrhovateľky zo dňa 5. januára 2023 k podanému odvolaniu D. G., H. (v disciplinárnej veci).

11. V závere návrhu predsedníčka súdu uvádza, že z dôvodu, že všetky doposiaľ uplatnené prostriedky (pohovory, hrozby, upozornenia, disciplinárny návrh a dokonca ani neprávoplatné odvolanie z funkcie sudcu) nevedli k náprave, „jedinou cestou ako účinne zamedziť D. E. G., H. pokračovať v páchaní disciplinárnych previnení, ergo byť na pracovisku a vykonávať funkciu sudcu pod vplyvom alkoholu, predstavuje dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu.“

12. Odkazom na uvedené skutočnosti navrhovateľka žiada, aby najvyšší správny súd dočasne pozastavil výkon funkcie sudcu vyššie uvedenej sudkyne P. J.Ú. R. P., a to až do právoplatného skončenia disciplinárneho konania vedeného pred najvyšším správnym súdom ako súdom prvej inštancie pod sp. zn. 33D/22/2022.

II.

Súvisiaca právna úprava

13. Podľa § 22 ods. 1 zákona o sudcoch, sudcovi, ktorý je trestne stíhaný za úmyselný trestný čin alebo proti ktorému sa vedie disciplinárne konanie za čin, za ktorý môže byť odvolaný z funkcie sudcu, možno dočasne pozastaviť výkon funkcie sudcu až do právoplatného skončenia trestného stíhania, disciplinárneho konania alebo do rozhodnutia prezidenta o odvolaní z funkcie sudcu.

14. Podľa § 22 ods. 2 písm. b) zákona o sudcoch, o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu rozhoduje disciplinárny senát najvyššieho správneho súdu na návrh toho, kto podal disciplinárny návrh sudcu za čin, za ktorý môže byť odvolaný z funkcie sudcu.

15. Podľa § 42 DSP, o návrhu na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu disciplinárny senát rozhodne v lehote 10 dní od jeho doručenia.

16. Podľa § 40 DSP, o návrhu na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu, ak nie je podaný spolu s disciplinárnym návrhom, rozhoduje disciplinárny senát určený náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov schválených ministerstvom spravodlivosti.

17. Podľa § 116 ods. 1 zákona o sudcoch, disciplinárnym previnením je a) zavinené nesplnenie alebo porušenie povinností sudcu, b) správanie, ktoré vzbudzuje oprávnené pochybnosti o nezávislosti a nestrannosti sudcu pri rozhodovaní, o nezaujatosti sudcu voči účastníkom konania a o úsilí ukončiť súdne konanie spravodlivo a bez zbytočných prieťahov, c) nepreukázanie požadovaných výsledkov v práci sudcu na základe hodnotenia sudcu s výrokom „nevyhovujúci“, d) nesplnenie povinnosti podať majetkové priznanie podľa § 32 ods. 1 ani v dodatočnej lehote určenej súdnou radou, e) prítomnosť na pracovisku pod vplyvom alkoholu, omamnej alebo psychotropnej látky, ak nejde o disciplinárne previnenie podľa odseku 3 písm. a); ak sa sudca na výzvu predsedu súdu alebo predsedu príslušného súdu vyššieho stupňa odmietne podrobiť dychovej skúške na určenie objemového percenta alkoholu v krvi alebo lekárskeму odberu a vyšetreniu krvi alebo iného biologického materiálu, má to rovnaké právne následky, ako keby bol pod vplyvom alkoholu alebo iných omamných látok, f) nesplnenie povinnosti podať písomné vyhlásenie podľa § 31 ods. 1 v ustanovenej lehote alebo uvedenie neúplných údajov alebo nepravdivých údajov vo vyhlásení podľa § 31 ods. 1.

18. Podľa § 116 ods. 2 zákona o sudcoch, závažným disciplinárnym previnením je a) vedomé porušenie povinnosti sudcu rozhodovať nestranne a nezaujato, b) konanie uvedené v odseku 1 okrem konania uvedeného v písmenách c) a d), ak vzhľadom na povahu porušenej povinnosti, spôsob konania, mieru zavinenia, opakovanie alebo iné prítiažujúce okolnosti je jeho škodlivosť zvýšená, c) opakované nesplnenie povinnosti podať majetkové priznanie podľa § 32 ods. 1 ani v dodatočnej lehote určenej súdnou radou, úmyselné uvedenie neúplných údajov alebo nepravdivých údajov v majetkovom priznaní alebo v čestnom vyhlásení podľa § 32, d) zavinené konanie sudcu, ktoré má za následok prieťahy v disciplinárnom konaní, e) svojvoľné rozhodnutie sudcu, ktoré je v rozpore s právom, ak týmto rozhodnutím sudca spôsobí značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok, f) zavinené konanie sudcu, ktoré má za následok prieťahy v súdnom konaní, g) opakované nesplnenie povinnosti podať písomné vyhlásenie podľa § 31 ods. 1 v ustanovenej lehote alebo opakované uvedenie neúplných údajov alebo nepravdivých údajov vo vyhlásení podľa § 31 ods. 1, h) opakované nepreukázanie požadovaných výsledkov v práci sudcu na základe hodnotenia sudcu s výrokom „nevyhovujúci“, ak ide o hodnotenie sudcu vykonané podľa § 27a ods. 1 písm. e), i) porušenie povinnosti spĺňať predpoklady sudcovskej spôsobilosti po celý čas trvania funkcie sudcu, j) právoplatné odsúdenie sudcu za trestný čin spáchaný z nedbanlivosti, ak znižuje dôstojnosť výkonu funkcie sudcu.

19. Podľa § 116 ods. 3 zákona o sudcoch, závažné disciplinárne previnenie nezlučiteľné s funkciou sudcu je a) výkon funkcie sudcu počas nariadenej pohotovosti sudcu a počas pracovného času pod vplyvom alkoholu, omamných látok alebo psychotropných látok, b) spáchanie závažného disciplinárneho previnenia napriek tomu, že už mu bolo za závažné disciplinárne previnenie uložené disciplinárne opatrenie, c) nespôsobilosť sudcu hodnoverným spôsobom preukázať statočnosť pôvodu majetkového prírastku alebo statočnosť pôvodu samotného majetku v konaní podľa osobitného predpisu, d) konanie uvedené v odseku 2 písm. a), c), i) a j), ak je vzhľadom na povahu porušenej povinnosti, spôsob konania, mieru zavinenia, opakovanie alebo iné prítiažujúce okolnosti nezlučiteľné s funkciou sudcu, e) porušenie zákonných

podmienok náhodného pridelovania vecí senátom, sudcom a súdnym úradníkom a náhodného prerozdeľovania už pridelených vecí, f) nepreukázanie požadovaných výsledkov v práci sudcu na základe hodnotenia sudcu s výrokom „nevyhovujúci“, ak predchádzajúce dve hodnotenia sudcu boli s výrokom „nevyhovujúci“, g) porušenie povinnosti spĺňať predpoklady sudcovskej spôsobilosti spočívajúce v obchodných, majetkových alebo finančných vzťahoch s osobami z prostredia organizovaného zločinu vyplývajúce zo stanoviska súdnej rady prijatého v rámci dohľadu súdnej rady podľa osobitného predpisu.

20. Podľa § 117 ods. 1 zákona o sudcoch, za disciplinárne previnenie disciplinárny senát uloží niektoré z týchto disciplinárnych opatrení a) napomenutie, b) zníženie funkčného platu až o 30 % na obdobie najviac troch mesiacov a pri opätovnom disciplinárnom previnení, ktorého sa sudca dopustil v čase pred zahladením disciplinárneho postihu, na obdobie najviac šiestich mesiacov, c) vydanie a zverejnenie rozhodnutia o tom, že dotknutý sudca v príslušnom roku nepreukázal zákonom ustanoveným spôsobom zdroj svojich majetkových prírastkov.

21. Podľa § 117 ods. 3 zákona o sudcoch, za závažné disciplinárne previnenie disciplinárny senát uloží niektoré z týchto disciplinárnych opatrení: a) preloženie sudcu na súd nižšieho stupňa, b) zníženie funkčného platu o 50 % až 70 % na obdobie troch mesiacov až jedného roka, c) vydanie a zverejnenie rozhodnutia o tom, že dotknutý sudca v príslušnom roku nepreukázal zákonom ustanoveným spôsobom zdroj svojich majetkových prírastkov, čím mohol narušiť vážnosť a dôstojnosť funkcie sudcu alebo ohroziť dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov.

22. Podľa § 117 ods. 5 zákona o sudcoch, disciplinárnym opatrením za závažné disciplinárne previnenie nezlučiteľné s funkciou sudcu je vždy odvolanie z funkcie sudcu.

III.

Právne posúdenie vecí disciplinárnym senátom

23. Disciplinárny senát v prvom rade poukazuje na skutočnosť, že pozastavenie výkonu funkcie sudcu predstavuje významný zásah do práv sudcu, ale zároveň aj do práv účastníkov konania, a to z dôvodu, že aplikácia predmetného inštitútu je spôsobilá byť zásahom do práva účastníka na zákonného sudcu. Aj z uvedeného dôvodu je mimoriadne dôležité pri posudzovaní kritérií pre uplatnenie tohto inštitútu vychádzať zo striktného výkladu zákonných ustanovení, resp. podmienok, pri ktorých je možné dočasne pozastaviť sudcovi výkon jeho funkcie.

24. Z ustanovenia § 22 ods. 1 zákona o sudcoch pritom tieto kritéria, resp. podmienky pre dočasné pozastavenie funkcie sudcu vyplývajú - vo všeobecnej rovine - tak, že dočasne pozastaviť výkon funkcie je možné sudcovi:

a) ktorý je trestne stíhaný za úmyselný trestný čin - alebo -

b) proti ktorému sa vedie disciplinárne konanie za čin, za ktorý môže byť odvolaný z funkcie sudcu, a to až do právoplatného skončenia trestného stíhania, disciplinárneho konania alebo do rozhodnutia prezidenta o odvolaní z funkcie sudcu. V tejto súvislosti je zároveň potrebné uviesť, že zákonodarca v rámci právnej normy, ktorou definoval zákonné predpoklady pre prípadné pozastavenie výkonu funkcie sudcu použil slovné spojenie „možno pozastaviť“, a preto ani prípadné splnenie čo i len jednej z uvedených podmienok nemusí bez ďalšieho a per se viesť k dočasnému pozastaveniu výkonu funkcie.

25. Na strane druhej, posudzovanie konkrétnych okolností vecí pre prípadné rozhodnutie o pozastavení, resp. zamietnutí návrhu na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sa stáva relevantným až v prípade, ak je preukázané, že je splnená aspoň jedna z hmotno-právnych podmienok uvedených v bode 24 tohto odôvodnenia.

26. Z návrhu predsedníčky krajského súdu nevyplýva, že by D.. G., H.. bola trestne stíhaná za úmyselný trestný čin, a preto senát uzatvára, že tento potenciálny zákonný predpoklad pre prípadne pozastavenie výkonu funkcie sudcu v predmetnom prípade preukázaný nebol.

27. Následne disciplinárny senát skúmal, či je vo veci splnený druhý zákonný predpoklad pre dočasné pozastavenie výkonu funkcie, t.j. či sa proti disciplinárne obvinenej sudkyňi vedie disciplinárne konanie „za čin, za ktorý môže byť odvolaný [rozumej: odvolaná] z funkcie“ (k tomu pozri § 22 ods. 1 zákona o sudcoch). Pre účely posúdenia tejto právne významnej otázky si senát rozhodujúci vo veci pripojil k tejto veci spis zn. 33D/22/2022 (ako súčasť odvolacieho spisu - sp. zn.: 41Do/1/2023). Zároveň vychádzal z podkladov, ktoré boli súdu doručené zo strany navrhovateľky pre účely tohto konania.

28. Zo systematiky zákona o sudcoch vyplýva, že tento pojednáva o dvoch základných kategóriách disciplinárnych previnení, a to: a) disciplinárne previnenie sudcu podľa § 116 ods. 1 zákona o sudcoch a b) závažné disciplinárne previnenie sudcu podľa § 116 ods. 2 zákona o sudcoch. Zároveň zákonodarca v § 116 ods. 3 zákona o sudcoch vymedzil osobitnú kategóriu závažných disciplinárnych previnení, ktoré označil ako „závažné disciplinárne previnenie nezlučiteľné s funkciou sudcu“. Ide teda o osobitnú - kvalifikovanú kategóriu disciplinárneho previnenia, ktorá sa postihuje najprísnejšie (odvolanie z funkcie sudcu).

29. Vyššie uvedenej systematike kategórií disciplinárneho previnenia zodpovedajú aj nadväzujúce sankčné mechanizmy - disciplinárne opatrenia. Za disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 1 zákona o sudcoch je možné uložiť disciplinárne opatrenia uvedené v § 117 ods. 1 zákona o sudcoch (napomenutie, zníženie funkčného platu a vydanie a zverejnenie rozhodnutia o tom, že dotknutý sudca v príslušnom roku nepreukázal zákonom ustanoveným spôsobom zdroj svojich majetkových prírastkov). Disciplinárne opatrenia za tzv. závažné disciplinárne previnenia (§ 116 ods. 2 zákona o sudcoch) sú vymedzené v § 117 ods. 3 zákona o sudcoch, a to preloženie sudcu na súd nižšieho stupňa, zníženie funkčného platu a vydanie a zverejnenie rozhodnutia o tom, že dotknutý sudca v príslušnom roku nepreukázal zákonom ustanoveným spôsobom zdroj svojich majetkových prírastkov, čím mohol narušiť vážnosť a dôstojnosť funkcie sudcu alebo ohroziť dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov. Napokon, v § 117 ods. 5 zákona o sudcoch zákonodarca upravil, že disciplinárnym opatrením za závažné disciplinárne previnenie nezlučiteľné s funkciou sudcu je vždy odvolanie z funkcie sudcu.

30. Z čl. I tohto odôvodnenia vyplýva, že predsedníčka súdu má za to, že v prípade sudkyne D.. G.É., H.. sú splnené podmienky na dočasné pozastavenie výkonu jej funkcie odkazom na § 22 ods. 2 písm. b) zákona o sudcoch, t.j. že sa dopustila činu, za ktorý môže byť odvolaná z funkcie sudkyne. Poukazuje pritom na rozhodnutie najvyššieho správneho súdu (sp. zn. 33D/ 22/2022 zo dňa 11. októbra 2022), ktorým bola uznaná za vinnú z disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 3 písm. a) zákona o sudcoch (neprávoplatné disciplinárne opatrenie: odvolanie z funkcie), ale aj na nové skutky, ktoré sú uvedené v bodoch 8 a 9 tohto odôvodnenia. Ide o skutky, kedy sa D.. G., H.. mala odmietnuť podrobiť dychovej skúške na alkohol (v dňoch 20.01.2023 a 25.01.2023), a preto podľa názoru navrhovateľky u nej došlo ku vzniku domnienky (podľa § 116 ods. 1 písm. e) zákona o sudcoch) ako keby bola pod vplyvom alkoholu.

31. Senát najvyššieho správneho súdu hneď úvodom materiálnej časti tohto odôvodnenia konštatuje, že pri posudzovaní toho, či sú splnené podmienky na to, aby bolo rozhodnuté o dočasnom pozastavení výkonu funkcie D.. G., H., neprihliadal na rozhodnutie najvyššieho správneho súdu sp. zn. 33D/22/2022 zo dňa 11. októbra 2022 vo veci disciplinárneho návrhu, ktorý bol proti nej podaný. Tento postup zvolil senát z dvoch dôvodov: a) z dôvodu, že uvedené prvostupňové disciplinárne rozhodnutie nie je právoplatné, a preto sa v predmetnom kontexte na D.. G., H.. hľadá ako na nevinnú a b) z dôvodu, že štandard skutkových a právnych okolností, ktoré sa skúmajú pre účely splnenia podmienok pre dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu sa neviažu na právoplatné preukázanie (uznanie) viny, ale na skúmanie toho, či konanie sudcu, proti ktorému je návrh podaný, môže napĺňať znaky disciplinárneho previnenia, za ktoré by mohol byť tento sudca

odvolaný z funkcie. Túto otázku je prítom senát rozhodujúci o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu oprávnený a povinný skúmať autonómne, nezávisle od neprávoplatného disciplinárneho rozhodnutia.

32. Skutočnosti uvedené v bode 31 tohto odôvodnenia však neznamenajú, že senát nemôže vychádzať z podkladov, ktoré sú prílohou návrhu na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu, resp. ktoré sú súčasťou disciplinárneho spisu, ku ktorému sa viažu skutky tvoriace právny základ návrhu na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu. V súlade s bodom 27 tohto odôvodnenia, senát rozhodujúci v tejto veci si pripojil disciplinárny spis (33D/22/2022), pričom zo súboru listín, ktoré mal takto k dispozícii, ustálil nasledovné:

a) D.. G.B., H.. počas ústneho pojednávania konaného dňa 11. októbra 2022 - v rámci svojho výsluchu vo veci sp. zn. 33D/22/2022 uviedla:

· „Je pravda, že problém s alkoholom som mala v roku 2020 a naposledy, tak ako je to uvedené v návrhu, v auguste 2022.“

· „V inkriminovaný deň som bola na pracovisku, podpisovala som rozhodnutia a bola som prekvapená, že mi prišli dať fúkať. V predchádzajúci deň som však dostala návrh na rozvod manželstva, preto som navštívila aj duchovného otca. Je mi ľúto, že toto zlyhanie nastalo.“

b) v zápisnici z ústneho pojednávania konaného dňa 11. októbra 2022 (sp. zn. 33D/22/2022) je tiež uvedené: „Na otázku členky senátu, či sa na zázname o vykonanej kontrole na čl. 27 spisu nachádza podpis disc. obvinenej, potvrdzuje, že áno.“ (pozn.: na čl. 27 súdneho spisu sa nachádza Záznam o vykonanej kontrole z podozrenia požitia alkoholických nápojov 1Sprv/638/22 zo dňa 25.08.2022 o 11:37 hod., ktorý je podpísaný sudkyňou a vyplýva z neho požitie alkoholických nápojov u disciplinárne obvinenej s výsledkom objemového percenta alkoholu v krvi v rozsahu 2,31‰).

c) v odvolaní zo dňa 20.12.2022 - proti rozhodnutiu najvyššieho správneho súdu - sp. zn. 33D/22/2022 zo dňa 11. októbra 2022 D.. G., H.. uvádza:

· "Až počas štúdia súdneho spisu (nie počas podpisovania rozhodnutí) do mne pridelenej kancelárie vošla predsedníčka krajského súdu spoločne s podpredsedom súdu a po vzájomnej diskusii požiadali bezpečnostného zamestnanca súdu o vykonanie dychovej skúšky, ktorá len potvrdila prítomnosť alkoholu, ktorý som požila.“

· „Alkohol som však požila až po podpísaní súdnych rozhodnutí, počas štúdia súdneho spisu a nie počas podpisovania súdnych rozhodnutí.“

· „Ako disciplinárne obvinená nenamietam skutočnosť, ktorá bola preukázaná, a teda že som bola na pracovisku pod vplyvom alkoholu, a teda som svojim konaním naplnila všetky znaky skutkovej podstaty disciplinárneho previnenia podľa ustanovenia § 116 ods. 1 písmena e) zákona.“

33. Z vyššie uvedených skutočností je nepochybné, že sudkyňa D.. G., H.. nerozporuje, že dňa 25. augusta 2022 bola v budove Krajského súdu v Košiciach (vo svojej kancelárii), kde v čase od cca 11:11 hod. postupne podpisovala súdne rozhodnutia. Rovnako nerozporuje, že o cca 11:37 hod. bolo u nej dychovou skúškou zistené objemové percento alkoholu v krvi v rozsahu: 2,31‰, o čom bol spísaný záznam, ktorý sudkyňa D.. G., H.. riadne podpísala.

34. Na strane druhej, pre účely odvolacieho disciplinárneho konania sudkyňa rozporuje, že jej konanie naplnia znaky disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 3 písm. a) zákona o sudcoch (obligatórne disciplinárne opatrenie: odvolanie z funkcie sudcu), keď má za to, že jej konanie mohlo naplniť znaky disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 1 písm. e) zákona o sudcoch (kde sa ex lege obligatórne disciplinárne opatrenie odvolania z funkcie neukladá). Odôvodňuje to tým, že hoci sa v rozhodnom čase na pracovisku zdržiavala a bola pod vplyvom alkoholu, súdne rozhodnutia nepodpisovala pod vplyvom alkoholu. Toto podľa sudkyne vedie k záveru, že nemohla naplniť znaky skutkovej podstaty disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 3 písm. a) zákona o sudcoch, keďže pod vplyvom alkoholu nebola pri „výkone funkcie sudcu“ ako to predpokladá § 116 ods. 3 písm. a) zákona o sudcoch.

35. Účelom rozhodovania senátu o dočasnom pozastavení funkcie sudcu nie je definitívne vyriešenie toho, či svojim protiprávnym konaním sudkyňa naplnila skutkovú podstatu jedného alebo druhého

disciplinárneho previnenia. Toto je v predmetnom konaní úlohou a výlučnou právomocou odvolacieho disciplinárneho senátu. Senát konajúci v tejto veci má ustáliť to, či vzhľadom na skutkové okolnosti veci opísané v návrhu na dočasné pozastavenie výkonu funkcie a prihliadajúc na úroveň ich osvedčenia, tieto dostatočne odôvodňujú záver, že predmetné protiprávne konanie sudkyne by mohlo byť kvalifikované ako disciplinárny delikt, za ktorý by jej mohlo byť uložené disciplinárne opatrenie - odvolanie z funkcie sudcu.

36. Protiprávnosť konania sudkyne pritom v čase rozhodovania tohto senátu nie je sporná, keď z podkladov, ktoré má senát k dispozícii je nepochybné, že sama sudkyňa opakovane a v rámci rôznych úkonov pred najvyšším správny súdom uznala, že dňa 25.08.2022 bola na pracovisku pod vplyvom alkoholu (k tomu pozri najmä bod 32 tohto odôvodnenia).

37. Ambíciou senátu rozhodujúceho v tejto veci nie je a ani nemôže byť poskytnutie súdneho vymedzenia pojmu „výkon funkcie sudcu“ (pre účely § 116 ods. 3 písm. a) zákona o sudcoch), t.j. potvrdiť správnosť výkladu disciplinárneho senátu prvého stupňa alebo sudkyne. Na strane druhej, pre účely tohto konania musí poskytnúť predmetnému pojmu aspoň všeobecný obsah, aby bolo možné ustáliť, či v prípade sudkyne prichádza do úvahy naplnenie znakov disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 3 písm. a) zákona o sudcoch. V tomto kontexte senát uvádza, že nepochybné nie je vylúčená taká interpretácia pojmu „výkon funkcie sudcu“, ktorá by zahŕňala akékoľvek a všetky úradné úkony sudcu realizované v budove súdu, príp. mimo budovy súdu, avšak priamo súvisiace s jeho rozhodovacou činnosťou, a to počas časového úseku určeného rozvrhom práce daného súdu ako pracovnej doby sudcov. Je nesporné, že pojem „výkon funkcie sudcu“ pre účely disciplinárnej zodpovednosti sudcu môže byť vykladaný extenzívne aj reštriktívne, pričom v prípade absencie kogentného zákonného vymedzenia tohto pojmu, je potrebné pre účely tohto konania pripustiť aj extenzívnu interpretáciu uvedeného právneho pojmu (k tomu porovnaj napr. § 11 ods. 1 zákona o sudcoch - „(1) Sudcu prideluje na výkon funkcie na okresný súd alebo na výkon funkcie sudcu ako hosťujúceho sudcu pre obvod krajského súdu súdna rada z kandidátov na funkciu sudcu na základe výsledkov hromadného výberového konania. [...] - sudca teda nepochybné nie je na súd pridelovaný len v rozsahu realizácie určitých procesných úkonov v užšom zmysle slova, ale na realizáciu všetkých úkonov spojených s výkonom súdnictva).

38. Bez toho, aby senát rozhodujúci v súdnej veci čokoľvek definitívne uzatváral - pre účely neprávoplatne skončeného disciplinárneho konania (sp. zn. 33D/22/2022) - v kontexte konania o návrhu na dočasné pozastavenie výkonu funkcie má za to, že nie je vylúčené, aby napr. aj štúdium súdneho spisu bolo pri určitom type výkladu považované za „výkon funkcie sudcu“ (podľa § 116 ods. 3 písm. a) zákona o sudcoch), pričom práve to, že štúdium spisu uskutočňovala D.. G., H.. pod vplyvom alkoholu opakovane sama uznala vo svojom odvolaní proti rozhodnutiu sp. zn. 33D/22/2022, ktoré navrhovateľka priložila k návrhu na dočasné pozastavenie výkonu funkcie (k tomu pozri najmä bod 32 tohto rozhodnutia).

39. Ako je však uvedené vyššie, je na disciplinárnom senáte rozhodujúcim o konkrétnom disciplinárnom návrhu, príp. o podanom odvolaní, aby posúdil, či určitý úkon sudcu je úkonom pri „výkone funkcie sudcu“ (podľa § 116 ods. 3 písm. a) zákona o sudcoch) alebo nie. Senátu rozhodujúcemu o návrhu na dočasné pozastavenie prislúcha hodnotiť „iba“ to, či existuje legitímna pravdepodobnosť toho, že konanie sudcu je spôsobilé naplniť znaky takého disciplinárneho previnenia, za ktoré je možné uložiť disciplinárne opatrenie: odvolanie z funkcie. Podľa názoru senátu táto podmienka v súdnej veci splnená je.

40. Senátu rozhodujúcemu o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu nesvedčí procesná povinnosť záväzne právne kvalifikovať samotné protiprávne konanie sudcu aj vzhľadom na to, že toto konanie je konaním predbežnej povahy s osobitosťami s tým spojenými (napr. rozhoduje sa bez vyjadrenia dotknutého sudcu, nenariaduje sa pojednávanie a i.). Bez ohľadu na uvedené však najvyšší správny súd poukazuje na to, že keďže D.. G., H.. uznala požitie alkoholu, resp. to, že dňa 25.08.2022 bola na pracovisku a počas pracovnej doby pod vplyvom alkoholu (2,31%), podľa názoru senátu nie je vylúčené, aby takéto konanie bolo klasifikované, napr. aj ako disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 3 písm. d) zákona o sudcoch - v

spojení s § 116 ods. 2 písm. i) a § 5 ods. 6 zákona o sudcoch (Závažné disciplinárne previnenie nezlučiteľné s funkciou sudcu je d) konanie uvedené v odseku 2 písm. a), c), i) a j), ak je vzhľadom na povahu porušenej povinnosti, spôsob konania, mieru zavinenia, opakovanie alebo iné prirážajúce okolnosti nezlučiteľné s funkciou sudcu / Závažným disciplinárnym previnením je i) porušenie povinnosti spĺňať predpoklady sudcovskej spôsobilosti po celý čas trvania funkcie sudcu / Predpokladmi sudcovskej spôsobilosti sú morálny štandard, integrita sudcu pre náležitý a zodpovedný výkon jeho funkcie, ako aj to, že sudca nemá obchodné, majetkové alebo finančné vzťahy s osobami z prostredia organizovaného zločinu.), čo by opäť viedlo k záveru, že sa disciplinárne obvinená dopustila závažného disciplinárneho previnenia, ktoré je nezlučiteľné s výkonom funkcie sudcu. Podľa názoru senátu rozhodujúceho v tejto veci, už len vlastná skutočnosť, že sa sudca zdržiava na pracovisku pod vplyvom alkoholu, pričom tento stav je z dôvodu jeho vonkajších prejavov vnímateľný tretími osobami (napr. inými sudcami alebo zamestnancami súdu, príp. verejnosťou), vyvoláva vážne pochybnosti o morálnom štandarde tohto sudcu, resp. o jeho integrite pre náležitý a zodpovedný výkon funkcie sudcu.

41. Senát sa v rámci rozhodovania o podanom návrhu zaoberal aj dodatočnými pokusmi predsedníčky súdu zistiť u D.. G., H.. požitie alkoholu aj v dňoch 20.01.2023 a 25.01.2023, pričom dospel k záveru, že tieto sú pre toto konanie bezpredmetné. Podľa § 22 ods. 2 písm. b) zákona o sudcoch, o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu rozhoduje disciplinárny senát najvyššieho správneho súdu na návrh toho, kto podal disciplinárny návrh sudcu za čin, za ktorý môže byť odvolaný z funkcie sudcu. Za tieto dva skutky (údajné požitie alkoholu D.. G., H.. v dňoch 20.01.2023 a 25.01.2023) disciplinárny návrh podaný nebol, a preto na ne nebolo možné prihliadať ani v rámci konania o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu. Z tohto dôvodu potom senát ani neriešil, napr. správnosť predpokladu predsedníčky súdu o tom, že u D.. G., H.. vznikla domnienka požitia alkoholu z dôvodu, že sa údajne odmietla podrobiť dychovej skúške.

42. Odhliadnuc od skutočností uvedených v bode 41, senát rozhodujúci o podanom návrhu dopĺňa, že považuje za neprijateľné, ak akýkoľvek sudca pojednáva pod vplyvom alkoholu alebo iných omamných látok, a to bez ohľadu na to, či je alebo nie je následne takéto konanie postihnuté v disciplinárnom režime, resp. či takéto konanie je alebo nie je právnym základom pre dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu. Je totiž nesporné, že takéto konanie sudcu je nepochybne spôsobilé ohroziť dôveryhodnosť súdnictva, negatívne vplývať na povesť súdnictva a i.

IV.

Záver

43. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností dospel najvyšší správny súd k záveru (a to výlučne na základe vlastných vyjadrení a úkonov sudkyne, ktoré sú opísané v bode 32 tohto odôvodnenia), že konanie sudkyne, ktorá dňa 25. augusta 2022 v čase o cca 11:37 hod. bola vo svojej kancelárii v budove Krajského súdu v Košiciach pod vplyvom alkoholu, pričom podľa jej vlastného tvrdenia v odvolaní proti rozhodnutiu najvyššieho správneho súdu sp. zn. 33D/22/2022 mala v rozhodnom čase študovať súdny spis, môže napĺňať znaky takého disciplinárneho previnenia, za ktorý môže byť sudcovi uložené disciplinárne opatrenie - odvolanie z funkcie sudcu. Práve tento skutok je pritom predmetom disciplinárneho konania, ktoré sa vedie proti sudkyňi. Tým je splnený základný predpoklad podľa § 22 ods. 1 a ods. 2 (písm. b)) zákona o sudcoch pre dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu, keďže uplatnenie tohto inštitútu prichádza do úvahy len za predpokladu, že práve ten skutok, kvôli ktorému sa proti sudcovi vedie disciplinárne konanie a za ktorý možno uložiť disciplinárne opatrenie - odvolanie z funkcie sudcu, je zároveň aj predmetom konania o dočasnom pozastavení funkcie sudcu. Senát pre úplnosť tiež dopĺňa, že v rámci posudzovania podaného návrhu neidentifikoval žiadne také časové okolnosti, ktoré by negovali alebo by redukovali potrebu, resp. dôvodnosť nariadenia dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudkyňi D.. G., H.. (napr. neprímeraný časový úsek medzi podaním disciplinárneho návrhu a nadväzujúceho návrhu na dočasné pozastavenie výkonu funkcie).

44. Najvyšší správny súd navyiac uvádza, že pokusy navrhovateľky o overenie požitia alkoholu sudkyňou v priestoroch Krajského súdu v Košiciach, a to realizáciou dychovej skúšky, ktoré však sudkyňa odmietla podstúpiť (20.01.2023 a 25.01.2023), nemohli byť a ani neboli právnym základom pre toto rozhodnutie, keďže pre tieto skutky sa disciplinárne konanie proti menovanej sudkyňi nevedie. Na strane druhej, i odmietnutie podrobiť sa dychovej skúške na alkohol, a to bez ohľadu na to, či takéto odmietnutie následne vedie alebo nevedie ku vzniku zákonnej domnienky o stave sudcu pod vplyvom alkoholu, môže - v kontexte skutku, pre ktorý sa vedie disciplinárne konanie proti sudkyňi - posilniť obavu o schopnosti sudkyne riadne vykonávať svoju funkciu.

45. Podľa § 22 ods. 4 zákona o sudcoch, dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu zaniká (ex lege) dňom právoplatnosti disciplinárneho rozhodnutia (v súdnej veci: sp. zn. 33D/22/2022, resp. sp. zn. 41Do/1/2023 - spisová značka odvolacieho disciplinárneho senátu). To neplatí, ak bolo sudcovi za konanie, pre ktoré mu bol dočasne pozastavený výkon funkcie sudcu, uložené disciplinárne opatrenie odvolanie z funkcie sudcu.

46. Podľa § 43 ods. 1 DSP, rozhodnutie o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu môže disciplinárny senát, ktorý rozhodol o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu, zrušiť aj v priebehu disciplinárneho konania, a to bezodkladne na návrh toho, kto dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu navrhol, alebo na návrh disciplinárne obvineného sudcu alebo aj bez návrhu. Podľa § 43 ods. 2 DSP, disciplinárne obvinený sudca môže návrh na zrušenie rozhodnutia o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu podať znovu najskôr po uplynutí jedného mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia o zamietnutí jeho predchádzajúceho návrhu.

47. Pre úplnosť najvyšší správny súd uvádza, že z dôvodu, že v čase konania neverejného zasadnutia senátu vo vyššie uvedenej veci bola JUDr. Viola Takáčová, PhD. ako riadna členka senátu 31D práceneschopná, túto v zmysle § 25 Rozvrhu práce Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky na rok 2023 (v znení účinnom od 25. januára 2023) v spojení s prílohou č. 2 Rozvrhu práce Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky na rok 2023 (v znení účinnom od 25. januára 2023), zastúpila v rámci konania a rozhodovania sudkyňa JUDr. Zdenka Reisenauerová.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho správneho súdu pomerom hlasov 5:0 (t.j. jednomyseľne).

Poučenie :

Proti tomu rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.